

ניסן תשע"ח

בס"ד

בחינה בהלכות שבת

הוראות לנבחן:

- יש לכתוב בכתב יד ברור וקריא.
- אין לכתוב את שם הנבחן או כל סימן מזהה אחר בתוך מחברת הבחינה. מבחן שימצא עליו סימן מזהה – לא יבדק והנבחן יוזמן לוועדת משמעת.
- לתשומת לבכם: דפי הטיוטה לא ייבדקו!
- חלק א' - עיון - חובה לענות על 5 מתוך 6 שאלות. נבחן שיענה מעבר לשאלות החובה יבדקו רק 5 התשובות הראשונות למעט אם הנבחן סימן עיגול סביב 5 התשובות שמבקש לבדוק.
- חלק ב' - בקיאות - חובה לענות על 3 מתוך 4 שאלות, נבחן שיענה מעבר לשאלות החובה יבדקו רק 3 התשובות הראשונות למעט אם הנבחן סימן עיגול סביב 3 התשובות שמבקש לבדוק.
- חלק ג' - יישום - חובה לענות על 2 מתוך 3 שאלות, נבחן שיענה מעבר לשאלות החובה יבדקו רק 2 התשובות הראשונות למעט אם הנבחן סימן עיגול סביב 2 התשובות שמבקש לבדוק.
- בחלק א' - עיון - יש לציין בכל תשובה את מקורות הדין, דעות הראשונים, ופסיקת ההלכה.
- בחלק ב' - בקיאות - יש לציין את דעת השו"ע, הרמ"א, ונו"כ.
- בחלק ג' - יישום - יש להתייחס למקרה, לבירור ההלכה והדין כולל ציון דעות הראשונים ופסיקת ההלכה.
- יש לענות בנפרד על כל חלק מחלקי השאלה.

בהצלחה!

חלק א' – עיון

יש לענות על 5 שאלות מתוך 6 שאלות

שהיה וחזרה

- א. כתוב דעות הפוסקים, ביחס לשהיה או חזרה על גבי פלטה או תנור חשמלי.
ב. גוי החזיר תבשיל שמבושל חצי בישול, בידיעת ישראל או שלא בידיעתו, על גבי פלטה. מה דין התבשיל?
ג. הניח על גבי שיש האם דינו כהניח על גבי קרקע?

מוקצה

- א. האם מותר לטלטל: כיסוי של בור הביוב או של פח אשפה טמון? פרט.
ב. מכשול שהוא מוקצה הנמצא ברה"ר, בכרמלית או בבית האם מותר לטלטלו? פרט.
ג. מוקצה שהגיע לידו בהיתר האם צריך לזרוקו מיד שתם ההיתר, או שיכול להוליכו למקום שיוכל להצניעו שם.

בונה וסותר

- א. בגמ' ובראשונים הובא הנדון האם יש בנין וסתירה בכלים ציין את המקורות, שיטות הראשונים, ופסק ההלכה.
ב. חווה דעתך ביחס למקרים הבאים: א. גלגל של מיטת תינוק שיצא ממקומו, האם מותר להחזירו. ב. להגביה סטנדר שניתן להגביהו. ג. הרכבת אבני לגן.

בישול

- א. ציין את הבעיות השונות ביחס להכנת תה, קפה שחור, נס קפה. וכתוב את הפתרונות שהובאו בפוסקים.
ב. האם מותר להניח תבשיל לח או יבש על קדירה מלאה או ריקה המונחת על גבי האש?
ג. מקווה חמה האם מותר לצננה על ידי שישפוך לתוכה מים צוננים?

רפואה

- א. הסובל מכאב בטן או כאב שיניים, האם מחללים עליו את השבת? פרט.
ב. חולה שאין בו סכנה האם מותר לו לקחת תרופה בשבת? נמק. והאם מותר לבריא לטלטלה?

ג. חולה שאין בו סכנה האם מותר לו לאכול: תבשיל שבישול עכו"ם, פירות שנשרו מהעץ בשבת, חלב עכו"ם.

ד. האם מותר לשים פתילה למי שסובל מעצירות? נמק.

מלאכות שבת

6. א. האם מותר לחתוך יבלת ביד או בכלי? ומדוע.

ב. כתוב מה הדין והטעם במקרים הבאים: לאסוף צדפים משפת הים או כשהתפזרו בבית. לאסוף פירות שהתפזרו בבית או בחצר.

ג. האם מותר לנפח בלון או להכניס נוצות לתוך הכר?

חלק ב' – בקיאות

יש לענות על 3 שאלות מתוך 4 שאלות

השתמשות באור הנר

7. א. האם מותר לקרוא לאור נר של שעווה, חלב, מנורת נפט, פמוט עם שמן זית או שמן אחר.

ב. כתוב חמשה מקרים שמותר בהם לקרוא לאור הנר והסבר מדוע מותר.

מלאכת הגוי

8. כתוב ג' אופנים שהותר בהם: א. לומר לגוי לעשות מלאכה בשבת. ב. ליהנות ממלאכה שגוי עשה בשבת.

ג. לא למחות בגוי שעושה מלאכה בבית ישראל.

תפילות שבת

9. א. מדוע תיקנו לחזור ולומר ויכלו. והאם המתפלל ביחידות חוזר לאומרו.

ב. ציין שני מקרים שאין אומרים ויכלו.

ג. מי שלא התפלל תפילת שבע, בשבת או ביו"ט שחל בשבת. האם יכול לצאת ידי חובה בתפילת מעין שבע של הש"צ?

בעלי חיים

10. א. כלב שטובע בבריכה על אלו איסורים התירו לעבור בכדי להצילו.

ב. גוי שחלב בהמת ישראל ועשה מהחלב גבינה האם היא מותרת באכילה.

ג. האם מותר לתת סוס או חמור לרועה אינו יהודי כשברור לו שישתמש בהם בשבת.

חלק ג' – יישום

יש לענות 2 שאלות מתוך 3 שאלות

11. קייטרינג המכין ומגיש אוכל בשבת ביקש לקבל הנחיות להכנת האוכל. התייחס לפעולות הבאות:

א. האם יכולים לשטוף את הפירות. ב. לקלף פירות על מנת לאכלם מיד או לאחר זמן. (ומהי ההגדרה של לאלתר) ג. הכנת טחינה. ד. סחיטת לימון.

12. ישוב שבו מקווה אחת, והתברר בליל שבת כי הבלנית חיממה את המים של המקווה בשבת נשאל רב הישוב האם מותר לטבול בו. חווה דעתך מה ישיב הרב.

13. ראובן הוליד את בנו בעגלת תינוק. באמצע הדרך נשמט אחד מהגלגלים. עודו חושב האם מותר להחזיר את הגלגל וואו להמשיך להוליד את העגלה ללא הגלגל, עברו אברכים והודיעו כי הערוב נפסל. כעת הסתפק האם יכול לשאת את בנו או שהוא צריך להמתין שם עד מוצ"ש, חווה דעתך בכל הספקות שעלו לראובן.

. . .